

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE INDIVIDUALNIH ZAHTEVA (KI)¹

za

pružanje pomoći stranci ili strankama pri podnošenju zahteva Ustavnom sudu Republike Kosovo, na osnovu stava 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] u vezi sa stavom 4. člana 21. [Opšta načela] Ustava Republike Kosovo, kao i na osnovu članova 46. (Prihvatljivost), 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska), 49. (Rokovi) i 50. (Povraćaj u pređašnje stanje) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo

---

¹ Ovo Uputstvo ni na koji način ne prejudicira pitanje prihvatljivosti ili osnovanosti zahteva utvrđeno u Ustavu, Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu Suda i/ili rezultat odlučivanja Suda.

Preliminarne napomene

1. Ova uputstva su izrađena u svrhu da vam pomognu pri podnošenju zahteva Ustavnom sudu Republike Kosovo. Međutim, pre nego što odlučite da podnesete zahtev Ustavnom sudu, trebalo bi da se posebno upoznate sa stavom 7. člana 113. u vezi sa stavom 4. člana 21. Ustava, članom 22. i članovima od 46. do 50. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo i pravilima od 27. (Adresa za uručivanje dokumenata) do 34. (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo, koji utvrđuju zakonske uslove koji moraju biti ispunjeni kako bi Ustavni sud mogao da razmotri vaš zahtev.
2. Ako smatrate da ste ispunili sve zakonske uslove utvrđene ovim odredbama, onda popunite obrazac zahteva objavljen na internet stranici Suda ili njegov ekvivalent u skladu sa uputstvima navedenim u nastavku teksta.

Pitanja koji se mogu postaviti Ustavnom sudu

3. Ustavni sud Republike Kosovo je konačni autoritet za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom.
4. Ustavni sud može da razmatra zahteve koje su podneli pojedinci ili pravna lica, koji tvrde da su im javni organi povredili osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom Republike Kosovo. Trebalo bi da pročitate Poglavlje II [Prava i osnovne slobode] Ustava, koje sadrži ova osnovna ljudska prava i slobode.
5. Ako smatrate da ste vi lično i direktno bili žrtva povrede jednog ili više osnovnih prava utvrđenih u Poglavlju II [Prava i osnovne slobode] Ustava od strane javnih organa Republike Kosovo, možete postaviti pitanje Ustavnom sudu.
6. Međutim, Ustavni sud može da razmatra samo zahteve koji se odnose na povredu jednog ili više prava predviđenih Ustavom ili međunarodnim konvencijama i/ili instrumentima koji se na osnovu člana 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] Ustava direktno primenjuju u Republici Kosovo. Sud ne može da postupa kao apelacioni sud (kao četvrti stepen) u odnosu na odluke koje donose sudovi čija je uloga da tumače i primenjuju pravila procesnog i materijalnog prava.
7. Sud može da razmatra samo zahteve koji su upućeni protiv javnih organa Republike Kosovo (državnih organa, upravnih organa, sudova, itd.), koji su navodno povredili vaša osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
8. Na osnovu stava 7. člana 113. Ustava, Sud može da prihvati zahteve tek nakon što su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva koja su utvrđena važećim zakonima. To znači da pre nego što podnesete zahtev Ustavnom sudu, morate prethodno da pokušate da dobijete odluku od sudova o pitanjima koja iznosite u zahtevu, uključujući i poslednju odluku od najvišeg nadležnog suda. Ako niste iskoristili to pravno sredstvo, morate da potvrdite da bi to sredstvo bilo nedelotvorno ili da to pravno sredstvo ne postoji. Pored toga, treba da potvrdite da ste se žalili javnim organima i sudovima zbog istih povreda ustavnih prava (barem u suštini) koje iznosite pred Ustavnim sudom.
9. Pri pokretanju postupka pred sudom, morate se pridržavati važećih procesnih pravila, uključujući i pravilo poštovanja vremenskih rokova. Ako je, na primer, sud odbacio vaš zahtev ili žalbu zbog toga što ste je podneli prekasno, ili zbog toga što ste je podneli pogrešnom sudu, ili niste koristili odgovarajući postupak, Ustavni sud neće moći da razmatra vaš zahtev.

10. Pored toga, ako se žalite da je određeni sud, u upravnom, krivičnom ili građanskom postupku povredio vaše pravo na pravično suđenje, ne bi trebalo da tražite preispitivanje/ponovno suđenje u predmetu nakon što ste iscrpeli uobičajene procedure iscrpljivanja sredstava pred redovnim sudovima. Takođe, da biste se obratili Sudu u vezi sa ovim postupcima, nema potrebe da koristite sredstva van sudova, kao što su zahtev za oprostaj ili pomilovanje, ili pravna sredstva koja nisu dozvoljena po zakonu. Takođe, molbe (Skupštini, Predsedniku ili Vladi, ministru ili ombudsmanu) se ne smatraju delotvornim pravnim sredstvima koja morate da iskoristite kako biste ispunili uslov iscrpljivanja pravnih sredstava, kako je napred navedeno.

Popunjavanje obrasca zahteva

11. Pre nego što popunite obrazac zahteva, morate pažljivo pročitati pravilo 27. ((Adresa za uručivanje dokumenata) i pravilo 28. (Sprovođenje uručivanja dokumenata) Poslovnika o radu i obratiti pažnju na dole navedene tačke.
  - (a) Ukoliko smatrate da se vaše žalbe odnose na prava i slobode zagarantovane Ustavom, kao i da su gore opisani zahtevi ispunjeni, pažljivo i čitko popunite obrazac zahteva i pošaljite ga Ustavnom sudu što je pre moguće, zajedno sa relevantnim dokumentima koji su potrebni za njegovo razmatranje.
  - (b) Morate odabrati i upotrebljavati jedan od službenih jezika na Kosovu, a to su albanski i srpski jezik, ili jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi na Kosovu.
  - (c) Vaš zahtev se mora predati lično u Sekretarijatu Ustavnog suda u toku redovnog radnog vremena, poštom ili u elektronskoj formi putem elektronske adrese Suda ili faksom na broj koji je objavljen na internet stranici Ustavnog suda Republike Kosovo, pri čemu morate priložiti kopiju vaše lične karte ili neke druge važeće identifikacione isprave. Ne možete podneti zahtev Ustavnom sudu preko telefona. Obrazac podneska može se popuniti ručno ili elektronski putem računara.
  - (d) Ne možete očekivati pravne savete od Sekretarijata Suda jer mu to nije dozvoljeno, ni što se tiče vašeg zahteva, ni što se tiče vašeg tumačenja.

Sadržaj zahteva

12. Prilikom popunjavanja obrasca zahteva, morate se uveriti da on sadrži sledeće stavke:
  - (a) Vaše ime, prezime i adresu, čitko napisane u rubrici "A" obrasca zahteva, ako ste fizičko lice, ili u rubrici "B" obrasca zahteva ako ste pravno lice (kao npr.: kompanija, nevladina organizacija, udruženje). Ukoliko zahtev podnosi više od jednog podnosioca, moraju se navesti podaci za svakog od njih;
  - (b) Ime, prezime i adresu zastupnika, ako ga imate, u rubrici "C" obrasca zahteva. Za potrebe podnošenja zahteva, nije obavezno da vas zastupa advokat, niti je potrebno da vaš zastupnik bude pravnik. Ako imate zastupnika, obrazac zahteva treba da bude praćen punomoćjem, koje ste potpisali vi i advokat, ili zastupnik koji postupa u vaše ime (vidi uzorak koji je priložen ovom dokumentu). Zastupnik pravnog lica (kompanije, udruženja, itd.) ili grupe pojedinaca treba da dostavi dokaz o ovlašćenju od strane ovlašćenog lica pravnog subjekta ili grupe pojedinaca koje zastupa;

- (c) Ime, prezime i adresu suprotne strane ili strana u rubrici "D" obrasca zahteva, kao i zainteresovanu stranu ili strane (ako ih ima i ako su poznate), kao i relevantne informacije o toj strani/stranama u rubrici "E" obrasca zahteva. Ustavni sud će poslati kopiju vašeg zahteva odgovornoj strani/stranama, čime će joj/im omogućiti da dostavi/dostave komentare u vezi sa vašim zahtevom;
- (d) Sažet opis činjenica, navodeći jasne i koncizne detalje o aktima na koje se žalite (odeljak II obrasca zahteva). Morate da navedite tačne datume i opišite događaje po hronološkom redosledu po kom su se odvijali. Ukoliko se vaše žalbe odnose na više različitih stvari, na primer na nekoliko sudskih postupaka, treba da tretirate svako pitanje zasebno. Sve podatke koji se odnose na činjenice vezane za ovaj zahtev treba sažeti u odeljku II obrasca, na najviše tri (3) stranice. Nije prihvatljivo da se ovaj odeljak ostavi praznim pozivajući se na objašnjenja predstavljena u dodatnim dokumentima. Takođe, nije prihvatljivo da u ovoj rubrici adresirate samo jedan deo činjenica, a da se za preostali deo pozovete na dodatna dokumenta. Iako se dodatna pojašnjenja mogu dostaviti, Sud treba da bude u mogućnosti da relevantne činjenice zahteva u celini razume kroz ovu rubriku, bez potrebe za dodatnim dopunama;
- (e) Obrazloženje zahteva, objašnjavajući što možete preciznije, koja je vaša žalba shodno Ustavu (odeljak III obrasca zahteva). Morate da precizirate član Ustava ili međunarodnih konvencija i instrumenta koji se na osnovu Ustava direktno primenjuju u Republici Kosovo, za koji tvrdite da vam je povređen od strane relevantnog organa ili suda, pozivajući se na akt nadležnog organa ili odluku suda koji je povredio vaša Ustavom zagarantovana prava i slobode. Sve podatke koji se odnose na navode vezane za ovaj zahtev treba sažeti u odeljku III obrasca, na najviše sedam (7) stranica. Nije prihvatljivo da se odeljak III obrasca ostavi praznim pozivajući se na navode predstavljene u dodatnim dokumentima. Takođe, nije prihvatljivo da u ovoj rubrici uputite na samo jedan deo navoda a da se za preostali deo navoda pozovete na dodatna dokumenta. Iako se dodatna pojašnjenja mogu dostaviti, Sud treba da bude u mogućnosti da vaše navode o ustavnim povredama u vezi sa ovim zahtevom razume kroz ovaj odeljak, bez potrebe za dodatnim dopunama. Takođe, vaši navodi o povredama Ustava se moraju odnositi na konkretne ustavne članove koji su navodno povređeni, uz detaljno objašnjenje o tome kako i zašto je došlo do povrede relevantnog člana Ustava ili konvencija koje se direktno primenjuju u Republici Kosovo;
- (f) Prateću dokumentaciju i informacije, koje potvrđuju da ste ispoštovali pravilo iscrpljivanja pravnih sredstava (odeljak IV obrasca zahteva). Ukoliko ste imali neko pravno sredstvo na raspolaganju, prema važećim zakonima, ali ga niste iscrpeli, morate objasniti razloge za neiscrpljivanje tog pravnog sredstva. Takođe naznačite da li ste koristili druga sredstva. Ako ste to učinili, morate da navedete detalje, uključujući i naziv organa kome ste podneli svoju žalbu, datume i detalje pokrenutih postupaka, kao i pojedinosti odluka koje su donete u tim postupcima;
- (g) Prateću dokumentaciju i druge informacije koje dokazuju da ste ispoštovali rok od 4 (četiri) meseca za podnošenje zahteva (odeljak V obrasca zahteva). Ukoliko niste podneli svoj zahtev u roku od 4 (četiri) meseca i ukoliko tražite vraćanje u pređašnje stanje u skladu sa članom 50. (Povraćaj u pređašnje stanje) Zakona o Ustavnom sudu ili ako smatrate da u vašem slučaju postoji „*kontinuirano kršenje*“, molimo vas da objasnite razloge o tome u zahtevu;
- (h) Priložite listu svih dokumenata, uključujući i relevantne presude i rešenja, kao i druga dokumenta za koja biste želeli da ih Ustavni sud uzme u obzir kao dokaze (transkripte, izjave svedoka, vaše podneske različitim organima i sudovima), kao što je navedeno u odeljku VI obrasca zahteva;

- (i) Kopije svih relevantnih dokumenata dostavljene radi potkrepljivanja zahtev, treba da budu priložene uz zahtev prilikom njegovog podnošenja Ustavnom sudu. Ako su samo određeni delovi dokumenta važni, treba priložiti samo te delove. Dokumenti se mogu podneti na jednom od službenih jezika na Kosovu ili na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi na Kosovu;
- (j) Kada određeni dokumenat nije na jednom od službenih jezika ili na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi na Kosovu, dokument treba da bude praćen overenim prevodom na jedan od službenih jezika ili na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi na Kosovu. Mogu se prevesti samo važni delovi dokumenta, ali u takvom slučaju, oni moraju biti praćeni objašnjenjem o tome zašto su prevedeni samo ti delovi dokumenta;
- (k) Nijedan dokument vam neće biti vraćen. Prema tome, u vašem je interesu da predate kopije dokumenata, a ne originalne dokumente;
- (l) Obrazac vašeg zahteva treba da sadrži datum podnošenja i vaš potpis. Zapamtite da, ukoliko zahtev podnosi vaš zastupnik, obrazac vašeg zahteva treba da bude praćen punomoćjem, koje ste potpisali vi i vaš zastupnik (vidi uzorak dat u ovom dokumentu).

Objavlivanje i poverljivost

- 13. Uopšteno govoreći, informacije koje su sadržane u dokumentima koje dostavljate Sekretarijatu, uključujući i informacije o vama, suprotnoj strani ili zainteresovanim licima, biće dostupne javnosti, u skladu sa Zakonom br. 03/L-215 o pristupu javnim dokumentima. Saglasno tome, kada navodite detalje o vašem privatnom životu ili privatnom životu drugih strana, navedite samo detalje koji su od suštinskog značaja za razumevanje zahteva.
- 14. Pored toga, ako ne želite da Vaš identitet bude javno otkriven, to treba da naglasite i da navedete razloge za takvo odstupanje od pravila pristupa javnosti informacijama o postupku. Ustavni sud može da odobri ne otkrivanje identiteta u izuzetnim i argumentovanim slučajevima. Naravno, ako se ne otkrivanje identiteta dozvoli, Vaše ime će biti otkriveno suprotnoj strani, kada se zahtev uputi toj strani radi dostavljanja komentara.

Zaključne primedbe i preporuke

- 15. Molimo vas, nemojte da zatvarate lepljivom trakom niti uvezujete na bilo koji drugi način prepisku ili dokumente koje šaljete Sudu. Sve stranice moraju biti uzastopno numerisane.
- 16. Vaš zahtev i dalje prepiske moraju se dostaviti na dole navedenu adresu ili putem elektronske pošte (e-mail):

*Ustavni sud Republike Kosovo
Generalni sekretar*

*Ul. Perandori Justinian br. 44
Republika Kosovo
10 000 Priština*

Tel: +383 (0)38 606 162; Fax: +383 (0)38 606 170;

E-mail: gjykata.kushtetuese@gjk-ks.org

17. Po prijemu Vašeg prvog pisma ili po prijemu obrasca zahteva, Sekretarijat Suda će Vam odgovoriti i obavestiti da je zahtev registrovan u odgovarajućem registru Suda pod određenim brojem. Taj broj treba navoditi u svim naknadnim prepiskama sa Ustavnim sudom. Shodno tome, od vas se mogu tražiti dodatne informacije ili pojašnjenja, dokumenta ili pojedinosti o vašim žalbama.
18. U vašem je interesu da što brže odgovorite u svakoj prepisci sa Sekretarijatom.
19. Svako kašnjenje ili propust da odgovorite ili dostavite dodatne informacije, može se shvatiti tako da vi ne želite da nastavite sa daljim razmatranjem vašeg slučaja, a to može dovesti do toga da vaš zahtev ne bude razmotren od strane Ustavnog suda i bude odbijen po kratkom postupku.
20. Bićete obavješteni o svakoj odluci koju donese Sud.

Dokument punomoćja za zastupanje
(uzorak)

Ja,

.....
.....
.....

(Ime i adresa strane koja podnosi zahtev)

Ovim dokumentom, ovlašćujem

.....
.....
.....

(Ime, adresa i zanimanje zastupnika)

da me zastupa u postupku pred Ustavnim sudom Republike Kosovo koji se odnosi na moj zahtev podnet Ustavnom sudu u skladu sa članom 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu, za ocenu ustavnosti:

.....
koju/koje je doneo .....

_____
(Mesto i datum)

_____
(Potpis podnosioca zahteva)

Ovim dokumentom prihvatam gornje punomoćje,

_____
(Mesto i datum)

_____
(Potpis zastupnika)